

Detta meddelande slog mig som en blix! Det innebar icke allenast att mina 28 år tidigare uppställda teorier voro riktiga, utan också att min profetia om Lop-nors och nedersta Tarims snara återvändande till sina gamla bäddar i norr redan slagit in.

Aldrig har jag så grundligt pumpat en inföding på hans vetande som den 20 februari 1928 och jag insåg genast att denna dag skulle få sin givna plats i Centralasiens upptäcktshistoria. Då skänktes oss lösningen av den vandrande sjöns gåta. Här kom svaret på polemiken mellan v. Richthofen och Prschevskij, Kozloff och mig och på Huntingtons och Steins forskningsresultat och förklaringar.

Sedan 1896 hade jag sysselsatt mig med Lop-nors geografiska problem. Utmed dess norra strand och utmed Kuruk-daria hade den gamla Sidenvägen gått fram. Lou-lan var dess huvudort i denna trakt. Då floden och sjön omkring år 330 vandrat mot söder, hade Sidenvägen blivit avklippt, Lou-lan övergivet och glömt. Nu hade vattnet kommit tillbaka till sina gamla bäddar och nya perspektiv av historisk betydelse rullade upp sig inför våra ögon. Torra, dödstystnad och glömska hade i sexton sekel svävat över denna trakt, som nu plötsligt åter blivit aktuell, och det var vår expedition förbehållet att knyta tillsammans den fladdrande kedjan till ett helt. Bakom lågo de två årtusenden under vilka Lop-nor varit känt av kineserna och framför oss — vi svindlade inför tanken på tallösa, dimhöljda år, under vilka nya trafikleder, bilvägar, järnvägar och strategiska vägar skulle byggas